

IZJAVA O NALOŽBENI POLITIKI KRITNI SKLAD

PRVA ZAJAMČENI

za pokojninski načrt:
Kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja PN PRVA

Kraj in datum sprejema izjave o naložbeni politiki:
Ljubljana, 19. 10. 2015

Kraj in datum sprejema zadnje spremembe izjave o naložbeni politiki:
Ljubljana, 11. 9. 2017

Datum pridobitve mnenja Odbora pokojninskega sklada:
Ljubljana, 21. 9. 2017

Prva osebna zavarovalnica, d. d.
Fajfarjeva ulica 33, 1000 Ljubljana
Tel.: 01 234 58 00
www.prva.si

 PRVA
Najbolj osebna zavarovalnica

OSNOVNI PODATKI O KRITNEM POKOJNINSKEM SKLADU

Kritni sklad PRVA ZAJAMČENI je oblikovan na podlagi zakonodaje Republike Slovenije, ki ureja področje dodatnega pokojninskega zavarovanja, in je del skupine kritnih skladov življenjskega cikla Prva.

Primarna naložbena cilja kritnega sklada sta ustvarjanje zadostnih denarnih tokov za izplačila vseh obveznosti iz naslova vplačanih sredstev zavarovancev in preseganje zakonsko določene minimalne zajamčene donosnosti ob sprejemanju nizke ravni tveganja.

Upravljevec Prva osebna zavarovalnica, d. d., Ameriška ulica 8, 1000 Ljubljana, jih upravlja v skladu s pravili skrbnega in varnega poslovanja, izključno v korist njihovih članov, z namenom pridobitve pravic iz dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Za nadzor nad upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada je pristojna Agencija za zavarovalni nadzor, Trg republike 3, Ljubljana, Slovenija (www.azn.si).

1. Strateška porazdelitev sredstev

a) Dolgoročna porazdelitev sredstev pokojninskega sklada glede na vrste dovoljenih naložb

Vrste dovoljenih naložb kritnega sklada in omejitve posameznih naložb so določene v zakonu, ki ureja dodatno pokojninsko zavarovanje, in Pravilih upravljanja skupine kritnih skladov življenjskega cikla PRVA (v nadaljevanju: Pravila upravljanja).

Kritni sklad bo imel v nizkotveganih naložbah naloženih med 55 % in 100 % svojih sredstev. Nizkotvegane naložbe so denarni depoziti, instrumenti denarnega trga in vrednostni papirji, katerih izdajatelj je Republika Slovenija, Banka Slovenije, država podpisnica Sporazuma o evropskem gospodarskem prostoru, država OECD ali mednarodna finančna organizacija oziroma za katere jamči ena izmed teh oseb, in podjetniške obveznice z investicijsko bonitetno oceno.

Kritni sklad bo imel v visokotveganih naložbah naloženih med 0 % in 45 % svojih sredstev z namenom doseganja višje donosnosti na daljši rok. Visokotvegane naložbe so lastniški vrednostni papirji in enote oziroma delnice investicijskih skladov, ki vlagajo pretežno v lastniške vrednostne papirje, nepremičnine, tvegani kapital ali alternativne naložbe, naložbe v nepremičnine, tvegani kapital in dolžniški vrednostni papirji z bonitetno oceno pod investicijskim razredom ter investicijski skladi, ki vlagajo pretežno v take dolžniške vrednostne papirje.

Tabela 1: Strateška porazdelitev sredstev in omejitve

Vrsta naložbe	Ciljni delež	Omejitve
Delež naložb v lastniške vrednostne papirje in enote oziroma delnice drugih odprtih investicijskih skladov s podobno naložbeno politiko	5 %	+20 o. t./-5 o. t.
Naložbe v dolžniške vrednostne papirje, bančne depozite in instrumente denarnega trga ter v enote oziroma delnice drugih odprtih investicijskih skladov s podobno naložbeno politiko	85 %	+15 o. t./-30 o. t.
Drugo (nepremičnine, zadolžnice, drugo)	10 %	+20 o. t./-10 o. t.

Skupni delež naložb v investicijske sklade lahko znaša od 70 % sredstev kritnega sklada. Delež naložb v enote ali delnice tistih odprtih investicijskih skladov, ki svoja sredstva vlagajo pretežno v lastniške naložbe, lahko znaša od 0 % do 25 %, delež naložb v enote ali delnice tistih odprtih investicijskih družb, ki svoja sredstva vlagajo pretežno v dolžniške naložbe, pa lahko znaša od 0 % do 70 %.

Skupna izpostavljenost do enot ali delnic zaprtih ali odprtih investicijskih skladov lahko skupaj predstavlja največ do 70 % sredstev kritnega sklada.

Največja skupna izpostavljenost kritnega sklada do enot ali delnic alternativnih investicijskih skladov iz druge alineje točke 1.1.C.1. Pravil upravljanja bo 20%.

Največja skupna izpostavljenost kritnega sklada do enot ali delnic specialnih investicijskih skladov iz tretje alineje točke 1.1.C.1. Pravil upravljanja bo 20%.

Največja skupna izpostavljenost kritnega sklada do enot ali delnic investicijskih skladov iz predhodnih dveh odstavkov bo 20%.

Največja skupna izpostavljenost kritnega sklada do enot ali delnic investicijskih skladov, ki niso usklajeni z Direktivo 2009/65/ES bo 30%.

Tabela 2: Strateška porazdelitev sredstev glede na regijo in omejitve

Regijska porazdelitev	Ciljni delež	Omejitve
Evropa	80 %	+/-20 o. t.
Severna Amerika	10 %	+20 o. t./-10 o. t.
Japonska & Pacifik	5 %	+10 o. t./-5 o. t.
Razvijajoči se trgi	5 %	+10 o. t./-5 o. t.
Drugo	0 %	+10 o. t.

Tabela 3: Strateška porazdelitev sredstev glede na sektor in omejitve

Sektorska porazdelitev	Ciljni delež	Omejitve
Podjetniški in finančni sektor	40 %	+/-30 o. t.
Državni sektor	50 %	+/-40 o. t.
Drugo	10 %	+20 o. t./-10 o. t.

Tabela 4: Strateška porazdelitev sredstev glede na valute in omejitve

Valutna porazdelitev	Ciljni delež	Omejitve
EUR	95 %	+5 o. t./-20 o. t.
USD	5 %	+10 o. t./-5 o. t.
Drugo	0 %	+10 o. t.

Poleg ciljne strukture naložb in omejitev bo kritni sklad lahko vlagal tudi v izvedene finančne instrumente skladno s Pravili upravljanja. Izvedeni finančni instrumenti se bodo uporabljali le za zmanjšanje tveganj kritnega sklada.

Pri upravljanju naložb se bosta nadzirali struktura naložb kritnega sklada in njena usklajenost z naložbeno politiko in zakonskimi omejitvami. Sestava naložb kritnega sklada se bo spreminjala glede na razmere na trgu vrednostnih papirjev ter ob upoštevanju naložbenih ciljev in politike prevzemanja visoke stopnje tveganj.

b) Vodila uspešnosti poslovanja kritnega sklada in načina spremljanja uspešnosti poslovanja

Primarna naložbena cilja kritnega sklada sta ustvarjanje zadostnih denarnih tokov za izplačila vseh obveznosti iz naslova vplačanih sredstev zavarovanecem in preseganje zakonsko določene minimalne zajamčene donosnosti ob sprejemanju nizke ravni tveganja.

Sredstva kritnega sklada se upravljajo s ciljem doseganja najmanj zajamčene donosnosti na čisto vplačilo.

Glavno merilo za presojanje uspešnosti poslovanja kritnega sklada bo tako zakonsko določena minimalna zajamčena donosnost.

Primerjava uspešnosti z ustreznimi merili za presojanje uspešnosti poslovanja kritnega sklada se opravlja najmanj enkrat letno.

c) Kriteriji za spremembo porazdelitev sredstev

Upravljevec bo skrbel za ustrezno strateško alokacijo med naložbenimi razredi, upošteva obveznosti kritnega sklada in razmer na finančnih trgih v skladu z naložbenimi omejitvami.

Pri obveznostih sklada se upošteva trajanje teh, čemur se prilagajata tudi trajanje naložb in s tem porazdelitev sredstev. Drugi pomembni dejavnik je zagotavljanje ustrezne likvidnosti sklada, čemur se prilagaja porazdelitev sredstev.

Alokacija sredstev med naložbene razrede bo upoštevala:

- makroekonomske kazalnike,
- tečajna gibanja,
- gospodarske cikle,
- zgodovinsko in trenutno vrednotenje posameznih naložbenih razredov na finančnih trgih,
- gibanje cen surovin na svetovnih trgih,
- rezultate raziskovalnih dejavnosti in pomembnejših odkritij, ki lahko vplivajo na razvoj v industrijah in na nastanek novih,
- koncepte različnih teorij upravljanja portfeljev.

d) Splošne usmeritve upravljavca v zvezi s taktičnimi prerazdelitvami sredstev kritnega sklada, izbiro finančnih instrumentov in drugih vrst naložb ter izvrševanjem naročil za trgovanje

Upravljevec lahko taktično odstopa od strateške porazdelitve sredstev v okviru predpisanih omejitev.

Družba bo pri upravljanju sredstev uporabljala več tehnik in orodij upravljanja naložb:

- planiranje in usklajevanje sredstev in obveznosti ter zagotavljanje ustrezne likvidnosti sklada,
- strategija upravljanja sredstev bo v veliki meri pasivna oziroma »kupi in drži«, v manjšem delu portfelja bo možno aktivno upravljanje z izbiro specifičnih vrednostnih papirjev,
- naložbe bodo dosegale zadostno razpršenost, raznovrstnost, likvidnost in varnost,
- analize finančnih trgov in vrednostnih papirjev so sestavni del upravljanja premoženja; v veliki meri bo uporabljena temeljna analiza, možna je tudi kombinacija s tehnično analizo,
- med naložbe bodo vključene tudi naložbe, ki zaradi specifičnih dogodkov, kot so na primer pretiran odziv vlagateljev ob objavi poslovnih rezultatov, prevzemnih špekulacij, sprememb menedžmenta ipd., pomenijo ugodno kratkoročno investicijsko priložnost z vidika razmerja med pričakovano donosnostjo in tveganjem,
- vsak nakup vrednostnega papirja se presoja kot individualna naložba in z vidika vpliva te naložbe na celoten portfelj. Vsaka naložba se ocenjuje s primerjavo njene notranje vrednosti, relativno primerjavo vrednosti glede na podobne naložbe in druge metode vrednotenja. Podlaga za izbiro naložb v obveznice različnih zapadlosti so analiza izdajatelja vrednostnega papirja in pričakovanja glede prihodnje spremembe krivulje donosnosti.

Družba bo za račun kritnih skladov za namene varovanja pred tveganji in učinkovitejšega upravljanja naložb uporabljala posebne tehnike in orodja, ki se nanašajo na tržne vrednostne papirje in instrumente denarnega trga, oziroma jih bo uporabljala izključno za namen zniževanja stroškov in/ali za namene pridobivanja dodatnih prihodkov skladov. Uporaba teh tehnik in orodij ne bo povzročila odmika od naložbenih ciljev kritnih skladov in politike kritnih skladov.

Pri izvrševanju naročil za trgovanje bo družba sledila načelu najboljše izvršitve (po evropski direktivi MiFID), ki investicijski družbi nalaga, da naročilo stranke izvrši pod za stranko najugodnejšimi pogoji (glede dosežene cene, stroškov izvršitve, hitrosti izvršitve in podobno).

Kadar se izvaja trgovanje z isto naložbo tako na kritnem skladu kot za lastni račun upravljavca in ko se lahko upravičeno domneva, da bo zaradi slabše likvidnosti naložbe transakcija izvedena pod različnimi pogoji, mora upravljevec izvesti transakcijo najprej za račun kritnega sklada in šele nato za lasten račun.

2. Upravljanje tveganj

Za upravljanje tveganj kritnega sklada ima Prva osebna zavarovalnica, d. d., oblikovan načrt obvladovanja tveganj skupine kritnih skladov, ki natančneje ureja pravila in postopke za ugotavljanje, merjenje oziroma ocenjevanje, obvladovanje in spremljanje, vključno s poročanjem o tveganjih, ki jim je ali bi jim lahko bil izpostavljen kritni sklad. Tveganje je opredeljeno kot verjetnost, da bo dejanski donos kritnega sklada drugačen od pričakovanega.

Načrt obvladovanja tveganj obravnava tudi uporabo tehnik upravljanja sredstev, vključno z izvedenimi finančnimi instrumenti, ter povzema pravila in postopke za ugotavljanje, merjenje, obvladovanje in spremljanje tveganj, ki so povezani z uporabo teh tehnik.

Tržno tveganje

Tržno tveganje je tveganje nastanka izgube kritnemu skladu zaradi spremembe tržnih vrednosti pozicij v premoženju kritnega sklada, ki so posledica spremembe

tržnih spremenljivk, kot so obrestne mere, devizni tečaji, cene lastniških finančnih instrumentov ali spremembe kreditne sposobnosti izdajatelja.

Celotno tržno tveganje, ki je posledica spremembe vseh tržnih spremenljivk, se meri s standardnim odklonom, koeficientom beta, modelom tveganje vrednosti (»Value at Risk«, VaR), presežno donosnostjo in Sharpovim koeficientom. Celotno tržno tveganje se obvladuje z uporabo omejitev dovoljene vrednosti standardnega odklona in modela tveganje vrednosti.

Poleg celotnega tržnega tveganja se tržno tveganje upravlja tudi na ravni posameznih tržnih spremenljivk, kot je prikazano v nadaljevanju.

Tveganje spremembe cen lastniških finančnih instrumentov je vezano na posamezne naložbe v lastniške finančne instrumente ter sektorsko in/ali geografsko sestavo naložb v lastniške finančne instrumente, ki izhaja iz naložbenih ciljev, pravil upravljanja in izjave o naložbeni politiki kritnega sklada. Meri se z redno analizo izpostavljenosti do posameznega izdajatelja oziroma končnega lastnika in skupin naložb v vseh sredstvih kritnega sklada in s testom vpliva izjemnih dogodkov, v okviru katerega se izmeri izguba oziroma vpliv na donos v primeru padca vrednosti lastniških finančnih instrumentov.

Tveganje spremembe cen lastniških finančnih instrumentov se obvladuje tako, da se zasleduje cilj ustrezne razpršitve naložb (regijska, sektorska), z uporabo omejitve največje izpostavljenosti do posameznega končnega lastnika izdajatelja vrednostnega papirja in z omejitvijo največje sprejemljive izgube po testu vpliva izjemnih dogodkov. Za obvladovanje tveganj je dovoljena tudi uporaba izvedenih finančnih instrumentov.

Valutno tveganje je tveganje nastanka izgube kritnemu skladu zaradi spremembe ravni ali nestanovitnosti menjalniških tečajev. Zaradi spremembe tuje valute se lahko spremenijo evrska vrednost naložb in drugih sredstev kritnega sklada, ki so denominirane v tujih valutah. Meri se z redno analizo izpostavljenosti do posameznih tujih valut in s testom vpliva izjemnih dogodkov.

Valutno tveganje se obvladuje predvsem z zasledovanjem ustrezne valutne razpršitve naložb, omejevanjem dopustnih izpostavljenosti do posameznih valut in/ali držav in omejitvijo največje sprejemljive izgube po testu vpliva izjemnih dogodkov. Poleg tega je za obvladovanje valutnega tveganja možna uporaba izvedenih finančnih instrumentov in kritnih posojil.

Obrestno tveganje je tveganje nastanka izgube kritnemu skladu zaradi spremembe tržnih vrednosti obveznic in drugih dolžniških vrednostnih papirjev, katerih vrednost se spreminja glede na gibanje tržnih obrestnih mer, vključno z zadolžnicami. Izhodišče za merjenje obrestnega tveganja je izračunavanje modificiranega trajanja (ang. »modified duration«) posameznih naložb in skupin naložb v vseh sredstvih kritnega sklada. Poleg tega se obrestno tveganje meri s testom vpliva izjemnih dogodkov. To tveganje se obvladuje predvsem z uravnavanjem strukture ročnosti naložb, prilagajanjem ročnosti in povprečnim modificiranim trajanjem dolžniških finančnih instrumentov ter omejitvijo največje sprejemljive izgube po testu vpliva izjemnih dogodkov. Dovoljena je tudi uporaba izvedenih finančnih instrumentov.

Tveganje spremembe cen nepremičnin je tveganje nastanka izgube kritnemu skladu zaradi spremembe tržnih vrednosti nepremičnin. Meri se z redno analizo izpostavljenosti do posamezne nepremičnine in vseh nepremičnin v sredstvih kritnega sklada, spremljanjem tekoče donosnosti posamezne nepremičnine in trenutnih gibanj cen na trgu nepremičnin in s testom vpliva izjemnih dogodkov. Obvladuje se tako, da se zasleduje cilj ustrezne razpršitve nepremičnin, z izborom ustreznih nepremičnin na podlagi lastnih in pridobljenih analiz, vključno z lastninske pravice v zemljiško knjigo v korist posameznega kritnega sklada, aktivnim razpolaganjem z nepremičninami in omejitvijo največje sprejemljive izgube po testu vpliva izjemnih dogodkov.

Tveganje reinvestiranja je predvsem povezano s tveganji pri uporabi dolžniških finančnih instrumentov in pomeni tveganje, da bodo prilivi reinvestirani po drugačni obrestni meri. Izhodišče za merjenje tveganja reinvestiranja je izračunavanje izpostavljenosti do posameznih skupin naložb v vseh sredstvih kritnega sklada. Meri se tudi z analizo zapadanja naložb po posameznih koledarskih letih, obvladuje pa se z ustrezno stopnjo razpršitve naložb, uravnavanjem strukture ročnosti naložb in izbiro naložb s fiksno ali spremenljivo obrestno mero.

Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje nastanka izgube kritnemu skladu zaradi neizpolnitve obveznosti nasprotne stranke. To tveganje vključuje tudi tveganje znižanja vrednosti naložbe kot posledico večje verjetnosti neplačila zapadle obveznosti, kar se največkrat izrazi z znižanjem bonitetne ocene dolžniških instrumentov takega izdajatelja.

To tveganje se meri z bonitetno oceno finančnega instrumenta in/ali izdajatelja, redno analizo izpostavljenosti do izdajatelja in končnega lastnika ter do posameznih naložb in skupin naložb v vseh sredstvih kritnega sklada. Dodatno se meri na podlagi pričakovane izgube zaradi kreditnega tveganja, ki se določi na podlagi zgodovinskih podatkov o verjetnosti neizpolnitve obveznosti (»default probability«) in poplačilu v primeru neizpolnitve (»recovery rate«).

Sistem limitov, ki opredeljuje največje dovoljene izpostavljenosti do posameznega končnega lastnika izdajatelja vrednostnega papirja, je glavni ukrep za obvladovanje kreditnega tveganja kritnega sklada. Dodatno se to tveganje obvladuje z največjo sprejemljivo pričakovano izgubo zaradi kreditnega tveganja.

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje je tveganje, da premoženja kritnega sklada ni mogoče prodati, unovčiti ali zapreti v ustrezno kratkem času in z običajnimi stroški, tako da kritni sklad ne more izpolnjevati svojih obveznosti.

Merjenje likvidnostnega tveganja posameznih naložb poteka pred nakupom posameznega finančnega instrumenta in v primerih, ko se oceni, da lahko naložba postane ali je postala izpostavljena nadpovprečnemu likvidnostnemu tveganju. Meri se na podlagi velikosti izdaje posameznega finančnega instrumenta in z odstotkom vseh finančnih instrumentov kritnega sklada, ki so uvrščeni na organizirani trg.

Likvidnostno tveganje se obvladuje na ravni celotnega sklada. Ob ugotovitvi povečanega likvidnostnega tveganja se sprejmejo ukrepi, kot je ustavitev nakupovanja finančnih instrumentov in/ali postopna odprodaja naložb. Tveganje neusklajenosti med dospelimi sredstvi in obveznostmi do virov sredstev se obvladuje s spremljanjem dinamike prilivov in odlivov sredstev iz kritnega sklada in uravnavanjem potrebnih dodatnih likvidnih sredstev po principu ALM (»Assets liabilities Management«). Zagotavljanje zadostnega obsega likvidnih sredstev se

izvaja s sprotnimi izračuni stanja, prilivov in odlivov.

Operativno tveganje

Operativno tveganje je tveganje nastanka izgube kritnemu skladu zaradi neustreznih notranjih procesov in nepravilnega ravnanja ljudi oziroma delovanja sistemov pri upravljanju kritnega sklada ali zaradi zunanjih dogodkov in dejanj. Operativno tveganje vključuje tudi pravno in dokumentarno tveganje ter tveganja, ki izhajajo iz postopkov trgovanja, poravnave in vrednotenja sredstev ter obveznosti, ki jih izvaja upravljavec pokojninskega sklada za račun pokojninskega sklada.

»Skrbni pregled« postopkov in procesov je zelo pomembna faza pri merjenju in ugotavljanju operativnih tveganj, saj po eni strani omogoča odkrivanje dobrih praks, ki se že uporabljajo in prispevajo k zmanjšanju finančnih tveganj, po drugi strani pa prepoznavanje ravnanj, ki ta tveganja trenutno povečujejo.

Dobro postavljen sistem preventivnih ukrepov in pravil je najpomembnejši način minimiziranja verjetnosti škodnih dogodkov iz naslova operativnega tveganja v Prvi osebni zavarovalnici, d. d.

Tveganja, povezana z uporabo tehnik upravljanja sredstev

Skladno s Pravili upravljanja se lahko za učinkovito upravljanje naložb kritnega sklada uporabljajo tehnike upravljanja sredstev, ki vključujejo posojanje vrednostnih papirjev, kritna posojila, uporabo izvedenih finančnih instrumentov in prejete garancije. Izvedeni finančni instrumenti se uporabljajo izključno za varovanje pred tveganji.

Tehnike upravljanja sredstev, vključno z izvedenimi finančnimi instrumenti, se v skladu z namenom njihove uporabe ne obravnavajo ločeno, ampak ob upoštevanju razmerij med donosnostjo in tveganjem vseh sredstev v portfelju kritnega sklada, in sicer kot del njegove celotne naložbene politike.

Pri uporabi tehnik upravljanja sredstev je kritni sklad izpostavljen predvsem dodatnemu kreditnemu, likvidnostnemu in operativnemu tveganju, ki se dodatno merijo in obvladujejo s kreditno analizo nasprotne stranke in skrbnim pregledom pogodb, če so ti dodatni ukrepi relevantni.

Tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti

Tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti je tveganje, da je vrednost sredstev člana pokojninskega sklada nižja od zajamčene vrednosti njegovih sredstev. Meri se z razliko med dejanskim donosom kritnega sklada in zajamčeno donosnostjo kritnega sklada ter z višino čistih matematičnih rezervacij nad zajamčenim donosom glede na čisto vrednost sredstev sklada. To tveganje se obvladuje predvsem z ostrimi omejitvami drugih naložbenih tveganj (tržnega, kreditnega, likvidnostnega) za zmanjšanje verjetnosti izgub kritnega sklada.

3. Dostopnost izjave o naložbeni politiki

Ta izjava o naložbeni politiki Prve osebne zavarovalnice, d. d., je zavarovancem oziroma članom na njihovo zahtevo brezplačno na voljo na sedežu Prve osebne zavarovalnice, d. d. (Fajfarjeva ulica 33, 1000 Ljubljana), in pri osebah, ki po njenem pooblastilu sprejemajo pristopne izjave potencialnih zavarovancev oziroma članov k pokojninskemu načrtu Prve osebne zavarovalnice, d. d.

Ta izjava o naložbeni politiki in zadnje revidirano letno poročilo sta javnosti na voljo tudi na spletni strani Prve osebne zavarovalnice, d. d., www.prva.si.

4. Osebe, odgovorne za sprejetje izjave o naložbeni politiki

Potrjujemo, da izjava o naložbeni politiki vsebuje resnične informacije in ne izpušča nobene informacije, ki bi jo moral upravljavec navesti. Izjava o naložbeni politiki tudi ne navaja informacij, ki bi kakor koli zavajale zavarovance oziroma člane.

V Ljubljani, 11. 9. 2017

Damir Verdev,
izvršni direktor

Janez Kranjc,
izvršni direktor